

Phát huy vai trò của xuất bản sách lý luận chính trị trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

ThS. TRẦN THU QUỲNH

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: quynhtrn79@gmail.com.

Nhận ngày 24 tháng 7 năm 2023; chấp nhận đăng tháng 9 năm 2023

Tóm tắt: Sách lý luận chính trị thường xuyên được sử dụng trong công tác giáo dục, tuyên truyền và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Công tác xuất bản sách lý luận chính trị thời gian qua đã đạt được nhiều kết quả quan trọng, song cũng còn một số tồn tại, hạn chế cần khắc phục để tiếp tục đóng góp vào công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch thời gian tới

Từ khóa: Sách lý luận chính trị, bảo vệ, nền tảng tư tưởng, Đảng Cộng sản Việt Nam.

Abstract: Political theory books are frequently used in education, communication, and protecting the Party's ideological foundation. The work of publishing political theory books has achieved significant results, but there are still some limitations and challenges to overcome in order to continue contributing to the protection of the Party's ideological foundation, fighting against wrong and hostile viewpoints in the future.

Keywords: Political theory books, protecting, ideological foundation, Communist Party of Vietnam.

1. Đặt vấn đề

Sách lý luận chính trị có vai trò, vị trí to lớn, là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, của nhân dân, luôn trung thành với lợi ích của dân tộc và là vũ khí quan trọng trên mặt trận đấu tranh chống những quan điểm sai trái, thù địch⁽¹⁾. Nội dung sách lý luận chính trị thường gắn với nội dung tuyên truyền về đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, về các vấn đề chính trị, kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại... làm cho hệ tư tưởng của Đảng giữ vị trí chủ đạo trong đời sống tinh thần xã hội. Sách lý luận chính trị chứa đựng những nội dung chính thống về chính trị được nghiên cứu một cách toàn diện, sâu rộng, nhằm đem đến cho nhân dân những thông tin đã được tìm hiểu và có những nhận định của các chuyên gia trong lĩnh vực chính trị - xã hội; sách lý luận chính trị trang bị cho bạn đọc về thế giới quan, phương pháp luận, hệ tư tưởng và quan điểm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và

Nhà nước về các vấn đề trong xã hội. Sách lý luận chính trị chỉ được xuất bản tại các nhà xuất bản có uy tín cao.

Xuất bản sách lý luận chính trị làm công cụ để tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước; tuyên truyền những vấn đề kinh tế - chính trị - xã hội mang tầm vĩ mô của đất nước; sách lý luận chính trị còn giúp định hướng về văn hóa, thẩm mỹ cho bạn đọc; mang đến những thông tin nhằm tuyên truyền phản ánh thực tiễn đời sống xã hội, góp phần nâng cao dân trí, đáp ứng nhu cầu thông tin của công chúng; đồng thời quảng bá hình ảnh, uy tín của đất nước, con người Việt Nam đối với thế giới và bạn bè quốc tế.

Trong hơn 93 năm lãnh đạo Nhà nước và xã hội, Đảng ta luôn xác định bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ chiến lược, hệ trọng, xuyên suốt trong toàn bộ tiến trình cách mạng Việt Nam.

Để tăng cường bảo vệ nền tảng của Đảng trong tình hình mới, ngày 22/10/2018, Bộ Chính trị khóa XII ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”. Đây là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân, trong đó có vai trò của hoạt động xuất bản đóng góp quan trọng trên mặt trận tư tưởng của Đảng. Xuất bản sách lý luận chính trị nhằm giúp nâng cao tri thức, bản lĩnh chính trị của nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ, chính là công cụ quan trọng góp phần vào bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

2. Thực trạng công tác xuất bản sách lý luận chính trị

Thời gian qua, xuất bản sách lý luận chính trị đã thể hiện rõ vai trò của mình trong đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tại Đại hội XIII, Đảng ta tiếp tục khẳng định: “Kiên định và vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh”⁽²⁾. Như vậy, nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Việc phổ biến, tuyên truyền, phát triển, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một trong những nhiệm vụ của các nhà xuất bản có chức năng, nhiệm vụ xuất bản sách lý luận chính trị, như: Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, Nhà xuất bản Lý luận chính trị, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam, Nhà xuất bản Công an nhân dân, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân...

Sách lý luận chính trị chính là một công cụ sắc bén mà Đảng ta dùng trong công tác tuyên truyền nhằm nhận diện và đập tan các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch xuyên tạc, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng, đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước; củng cố lòng tin của nhân dân đối với chế độ và sự lãnh đạo của Đảng.

Xuất bản sách lý luận chính trị là một trong những kênh thông tin nhằm phổ biến, tuyên truyền rộng rãi chủ trương, quan điểm chỉ đạo bảo vệ nền tảng tư tưởng và công tác xây dựng Đảng, gắn với

nhận diện và đấu tranh phòng, chống sự suy thoái, tham nhũng, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; Sách lý luận chính trị dùng để tuyên truyền, truyền bá các giá trị đạo đức, văn hóa, lối sống tốt đẹp của con người Việt Nam với toàn thế giới.

Xuất bản sách lý luận chính trị là công cụ để thực hiện nhiệm vụ đấu tranh với các luận điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, xuất bản sách lý luận chính trị của Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, Nhà xuất bản Lý luận chính trị... đã đóng vai trò rất quan trọng, thực sự là địa chỉ thông tin tin cậy của nhân dân, góp phần nâng cao tinh thần cảnh giác, tình yêu quê hương, đất nước, củng cố lòng tin vào chế độ, vào sự lãnh đạo của Đảng của các tầng lớp nhân dân, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, tạo động lực cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Công tác xuất bản sách lý luận chính trị phục vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đạt nhiều kết quả tích cực. “Nội dung, hình thức, cơ cấu, thể loại sách ngày càng phong phú. Trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ làm công tác biên tập, xuất bản, phát hành từng bước được nâng cao. Những tiến bộ đó đã đáp ứng tốt hơn nhu cầu về sách lý luận, chính trị của cán bộ, đảng viên, nhân dân và góp phần tích cực tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; đấu tranh phòng, chống quan liêu, tham nhũng, lãng phí; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác những quan điểm sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch; nâng cao nhận thức chính trị, củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước”⁽³⁾.

Đạt được những thành tựu trên là do việc chỉ đạo trong công tác lãnh đạo, quản lý của các cơ quan chủ quản xuất bản sách lý luận chính trị về đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch ở Việt Nam hiện nay ngày càng được nâng cao; tính chủ động của các cơ quan xuất bản sách lý luận chính trị trong định hướng, tạo các nội dung thông tin chính xác, tích cực, chính thống làm công cụ sắc bén để đấu tranh chống lại các thông tin sai

trái, bịa đặt, vu cáo, phản động trên các phương tiện truyền thông đại chúng. Các cơ quan quản lý xuất bản đã thường xuyên trao đổi và phối hợp hiệu quả trên mặt trận đấu tranh tư tưởng, chú ý đến định hướng giáo dục, định hướng đấu tranh tuyên truyền, qua đó nâng cao hiệu quả đấu tranh.

Tuy nhiên, công tác xuất bản sách lý luận chính trị vẫn còn tồn tại một số hạn chế như “chất lượng chính trị, khoa học, tính thực tiễn, tính chiến đấu, tính thuyết phục và hấp dẫn của sách lý luận, chính trị còn hạn chế, chưa có nhiều đầu sách hay, có giá trị cao về lý luận và thực tiễn”⁽⁴⁾, như Ban Bí thư đã chỉ ra nhưng chưa có các giải pháp khắc phục hiệu quả. Xuất bản sách lý luận chính trị cần phải hướng đến tính phổ cập rộng rãi đến toàn thể người dân, đặc biệt là các đối tượng thanh thiếu niên, để giúp các em hiểu biết về môi trường chính trị của Việt Nam và có sự so sánh từ thực tiễn được đưa vào sách học về chính trị xã hội của chúng ta. Điều này sẽ giúp cho các em hiểu và phòng tránh, đấu tranh với các luận điểm sai trái trên các mạng xã hội, các luồng thông tin không chính thống hiện nay.

3. Giải pháp phát huy vai trò của công tác xuất bản sách lý luận chính trị bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch

Những năm tới, các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị chưa từ bỏ âm mưu, thủ đoạn chống cộng, tăng cường hoạt động chống phá ta trên mọi lĩnh vực; lợi dụng triệt để các thành tựu khoa học - kỹ thuật của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhất là Internet, mạng xã hội để chống phá; cuộc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng sẽ ngày càng cam go, quyết liệt hơn. Vì vậy, để phát huy hơn nữa vai trò công tác xuất bản sách lý luận chính trị trong thực hiện nhiệm vụ quan trọng này, cần thực hiện đồng bộ các chủ trương, giải pháp; trong đó, tập trung vào một số nội dung sau:

Thứ nhất, công tác xuất bản phải đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, trong khuôn khổ pháp luật, luôn tiên phong trong việc bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của

Đảng và Nhà nước.

Hoạt động xuất bản sách lý luận chính trị phải theo đúng đường lối của Đảng và pháp luật của Nhà nước, biên tập viên phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, kiến thức rộng, trình độ nghiệp vụ ngày càng cao, mọi hành động luôn gắn với diễn biến chính trị trong và ngoài nước. Sách lý luận chính trị phải bảo đảm được nội dung sách phải có tính tư tưởng, tính chân thật, tính nhân dân, tính chiến đấu và tính đa dạng, lành mạnh góp phần tăng cường sự đoàn kết, nhất trí về tư tưởng, chính trị và tinh thần trong nhân dân. Bám sát các thông tin sự kiện của quốc gia và thế giới, nắm bắt thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch để có thể cập nhật thông tin chính xác vào sách lý luận chính trị, định hướng dư luận. Thực hiện tốt nhiệm vụ, giải pháp đã đề ra trong Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị.

Thứ hai, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, biên tập viên, đảng viên, nâng cao nhận thức, bản lĩnh chính trị, trách nhiệm, sức đề kháng, khả năng chủ động trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Sách lý luận chính trị trong thời gian qua đã làm tốt việc tuyên truyền, giáo dục về giá trị tốt đẹp của truyền thống, định hướng hệ giá trị, bồi dưỡng bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam cho thế hệ trẻ, truyền bá hệ tư tưởng Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh một cách thiết thực, sâu rộng; các tác phẩm có nội dung ngăn chặn xu hướng pha tạp văn hóa, lai căng coi giá trị tiền bạc cao hơn các giá trị nhân văn, phê phán lối sống buông thả, hưởng thụ từ đó nâng cao khả năng phản bác của nhân dân trước những thông tin sai trái, thù địch. Xuất bản, truyền thông chính thống vượt trội mạng xã hội bằng sự chuẩn mực, tinh thần trách nhiệm, đạo đức nghề nghiệp, với những cuốn sách lý luận chính trị sắc sảo, tin cậy và giàu sức thuyết phục, trong bối cảnh công chúng ngày càng “thông thái” và “bình tĩnh” hơn khi tiếp nhận, đánh giá thông tin.

Thứ ba, đổi mới nội dung, phương thức xuất bản sách lý luận chính trị, tận dụng ưu thế của khoa

học và công nghệ trong quá trình xuất bản.

Trong quá trình xuất bản sách lý luận chính trị, nhà xuất bản cần huy động sức mạnh tổng hợp của các loại hình xuất bản, đa dạng hóa nội dung, hình thức xuất bản sách lý luận chính trị. Tổ chức xây dựng và thực hiện kế hoạch đề tài, đặc biệt là kế hoạch đề tài sách Nhà nước đặt hàng hằng năm, xây dựng bản thảo phục vụ việc hình thành các tủ sách: Tủ sách phục vụ lãnh đạo, Tủ sách xây dựng Đảng, Tủ sách đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch... Các nhà xuất bản và cơ quan quản lý cũng cần quan tâm đề hiện đại hóa các trang thiết bị phương tiện để biên tập viên tiếp cận được công nghệ làm xuất bản hiện đại, đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ chính trị đặt ra trong tình hình mới. Hiện đại hóa các kênh phát hành xuất bản sách lý luận chính trị, phát triển các hình thức sách lý luận chính trị điện tử; phối hợp với các kênh phát hành, giới thiệu sách lý luận chính trị như các website, fan-page, mạng xã hội...

Thứ tư, phát huy vai trò của người đứng đầu nhà xuất bản, nhất là vai trò, trách nhiệm của ban lãnh đạo, trưởng ban biên tập và biên tập viên làm công tác xuất bản sách lý luận chính trị.

Để thực hiện tốt giải pháp này, người đứng đầu nhà xuất bản, nhất là vai trò, trách nhiệm của ban lãnh đạo, trưởng ban biên tập cần nhận thức rõ vai trò, trách nhiệm của mình, nhất là trách nhiệm trong việc quán triệt và tổ chức triển khai thực hiện nhiệm vụ quan trọng này. Thực hiện “nói đi đôi với làm”, theo tinh thần “7 dám”: “Dám nghĩ; dám nói; dám làm; dám chịu trách nhiệm; dám đổi mới, sáng tạo; dám đương đầu với khó khăn, thử thách và dám hành động vì lợi ích chung”.

Xây dựng đội ngũ cán bộ, biên tập viên xuất bản sách lý luận chính trị có bản lĩnh chính trị vững vàng, có trình độ lý luận cao, khả năng diễn đạt, có nhiệt huyết, dũng khí đấu tranh bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa.

Biên tập viên sách lý luận chính trị phải có khả năng nhận diện và kiên quyết đấu tranh, phê phán

các quan điểm sai trái, thù địch, khắc phục các biểu hiện thương mại hóa, xa rời tôn chỉ, mục đích và các biểu hiện tiêu cực, lệch lạc khác. Biên tập viên sách lý luận chính trị cần phải nâng cao trình độ về lý luận chính trị, về nghiệp vụ, tích cực hơn nữa trong nhiệm vụ đấu tranh với các sai trái và các tệ nạn xã hội, giữ gìn và phát huy các giá trị truyền thống tốt đẹp, bản sắc và văn hóa dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại; thông tin tuyên truyền trên sách lý luận chính trị phải kết hợp tốt giữa xây và chống; lấy tích cực để đẩy lùi tiêu cực.

Thứ năm, xây dựng đội ngũ chuyên gia, cộng tác viên đủ năng lực, sắc sảo, có bản lĩnh chính trị vững vàng, nhanh nhạy và kịp thời. Tổ chức các lớp tập huấn bồi dưỡng kỹ năng nhận diện và phản bác các quan điểm sai trái, xuyên tạc cho đội ngũ cộng tác viên, nhà khoa học; tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, tăng cường phối hợp giữa các nhà xuất bản để thực hiện có hiệu quả công tác xuất bản sách lý luận chính trị nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Cần kết hợp chặt chẽ công tác giáo dục cán bộ, biên tập viên với công tác kiểm tra, giám sát đảng viên trong các cơ quan xuất bản. Thường xuyên giám sát, kiểm tra phẩm chất đạo đức, nghiệp vụ, trách nhiệm chính trị, trách nhiệm xã hội, ý thức chấp hành pháp luật. Quan tâm bồi dưỡng bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ biên tập viên; giám sát việc thực hiện các quy định về luật pháp, đạo đức trong quá trình xuất bản sách lý luận chính trị./.

(1) TS. Nguyễn Mậu Tuấn, Phó Giám đốc, Tổng biên tập Nhà xuất bản Lý luận chính trị, *Văn hóa đọc và văn hóa đọc sách lý luận chính trị*, đăng trên Tạp chí điện tử Lý luận chính trị ngày 22/6/2023.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H, T.I, tr.109.

(3), (4), (5) Đảng Cộng sản Việt Nam (2020), *Chỉ thị 44 CT/TW ngày 16/4/2020 về đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xuất bản, phát hành và nghiên cứu, học tập sách lý luận, chính trị*, <https://tulieuvankien.dangcongsan.vn>.